C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-1193/2023 Judecătoria Soroca (sediul Central)
Judecător: Ghenadie Tocaiuc

D E C I Z I E
În numele Legii

14 noiembrie 2023 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de apel Bălți
În componența:
Președintele completului: Ion Talpa
Judecătorii: Oxana Mironov și Svetlana Șleahtițki

a judecat în ordine de recurs, recursul avocatului Liudmila Ciuhrii în interesele condamnatului Vacarciuc Oleg declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 21 septembrie 2023, prin care s-a respins cererea avocatului Liudmila Ciuhrii în interesele condamnatului Vacarciuc Oleg privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen condamnatului Vacarciuc Oleg, în temeiul art. 91 Cod Penal, ca fiind neîntemeiat.

Pentru a se expune pe marginea recursului declarat, Colegiul,-

C O N S T A T Ă:

La data de 18 august 2023, în cadrul Judecătoriei Soroca (sediul Central) a fost înregistrat cererea avocatului Liudmila Ciuhrii în interesele condamnatului Vacarciuc Oleg privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen condamnatului Vacarciuc Oleg, în temeiul art. 91 Cod Penal.

În motivarea cererii avocatul Liudmila Ciuhrii a menționat că, prin hotărârea Comisiei penitenciarului nr.6 din 18.07.2023 a fost respinsă cererea condamnatului Vacarciuc Oleg, s-a refuzat înaintarea în cadrul instanței de judecată din partea P-6 Soroca a unui demers privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen condamnatului Vacarciuc Oleg, în temeiul art. 91 Cod Penal.

Astfel, consideră recurentul că, refuzul Comisiei este neîntemeiat, or Vacarciuc Oleg întrunește condițiile prevăzute de art. 91 Cod penal, în condițiile în care cel din urmă și-a apreciat critic fapta comisă, și-a făcut concluziile de rigoare necesare, se caracterizează pozitiv, încălcări de regim nu are, întreținere relații cu familia, atitudinea față de angajații administrații este respectuoasă, prin urmare consideră că corectarea lui este posibilă și fără executarea deplină a pedepsei stabilite.

Prin încheierea din 21 septembrie 2023, Judecătoria Soroca (sediul Central) s-a respins cererea avocatului Liudmila Ciuhrii în interesele condamnatului Vacarciuc Oleg, privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen a condamnatului Vacarciuc Oleg, în temeiul art. 91 Cod Penal, ca fiind neîntemeiată.

Contestând în ordinea art. art. 439, 445 Cod pr. Penală, legalitatea și temeinicia încheierii judiciare, avocatul Liudmila Ciuhrii în interesele condamnatului Vacarciuc Oleg prin recursul declarat solicită casarea ei cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi soluții prin care să fie admis cererea privind aplicarea în sarcina lui Vacarciuc Oleg prevederile art. 91 Cod penal.

În motivarea cerințelor din recurs, recurentul a menționat faptul că, încheierea instanței de fond este drept nefondată şi pasibilă a fi casată cu adoptarea unei noi soluţii de admitere a cererii privind libererarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen a condamnatului Vacarciuc Oleg.

Susține recurentul că, instanţa investită cu examinarea cererii de liberare condiţionată de pedeapsă înainte de termen a condamnatului Vacarciuc Oleg avea obligaţia doar să verifice

întrunirea condiţiilor art.91 alin.(l) şi (4) Cod penal şi să conchidă asupra chestiunii dacă e posibil corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei stabilite prin sentinţa din 02.12.2019.

Astfel, aplicarea prevederilor art.91 Cod penal faţă de condamnatul Vacarciuc O. este posibilă or, acesta a ispăşit mai mult de 2/3 din termenul pedepsei, şi-a apreciat fapta comisă, și-a făcut concluziile necesare, se caracterizează pozitiv, încălcări de regim nu are, atitudinea faţă de angajaţii administraţiei penitenciarului este respectuoasei, iar faţă de alţi condamnaţi cuviincioasă, este încadrat în muncă, frecventează biserica şi biblioteca penitenciarului, participă la activităţile planificate în penitenciar, întreţine relaţii strânse cu familia, conform deciziei comisiei speciale a penitenciarului din 12.05.2023 - prezintă risc de recidivă mediu, de aceea consideră că, Vacarciuc O. stă ferm pe calea corijării şi nu este necesară executarea deplină a pedepsei stabilite.

Cu referire la realizarea programului individual de executare a pedepsei menţionează următoarele:

Programul individual de executare a pedepsei, potrivit legiuitorului, este un program de activităţi educative şi psiho-sociale bine determinate, menit să corecteze comportamentul condamnatului, să diminueze riscul de recidivă şi să contribuie la resocializarea lui.

Programul individual de executare a pedepsei este perfectat pentru fiecare deţinut şi urmează să fie un plan realist şi cât mai aproape de nevoile individuale ale condamnatului. La baza lucrului de resocializare trebuie să fie un sistem de evaluare a situaţiei condamnatului, precum şi necesităţile ce trebuie satisfăcute pe parcursul aflării în penitenciar.

Planificarea executării pedepsei începe odată cu intrarea deţinutului în penitenciar şi cuprinde o evaluare iniţială realizată în conformitate cu Recomandările Comitetului de miniştri al Consiliului Europei nr.R2006(2) cu privire la Regulile Penitenciare Europene şi Regulamentul DIP privind organizarea şi desfăşurarea activităţilor de educaţie, psihologie şi asistenţă socială.

Din raportul de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei şi despre comportamentul condamnatului rezultă că, Vacarciuc O. nu a realizat programele: de reducere a violenţei (a refuzat); de pregătire pentru eliberare condiţionată şi prosocial (din motive independente de voinţa lui); adaptarea la condiţiile de detenţie a deţinuţilor noi sosiţi în penitenciar; încadrarea la procesul de instruire profesională; participarea la munca neremunerată.

Includerea programului de reducere a violenţei în planul de resocializare a condamnatului o consideră lipsită de temei. Or, nimic nu indică la comportamentul violent al condamnatului şi necesitatea de reducere a violenţei din partea lui.

La fel e şi cu încadrarea în procesul de instruire profesională, Vacarciuc O. a atins vârsta de 50 ani, nu a absolvit o facultate, dar, are deprinderile necesare în domeniul construcţiilor, - muncă, care îi asigură material existenţa. Dânsul a considerat- că e târziu şi neinteresant pentru el să însuşească o altă meserie în penitenciar, cu atât mai multă că execută muncă remunerată în instituţia dată.

La munci neremunerate a participat în măsura posibilităţilor fizice, nu în acelaşi volum ca ceilalţi condamnaţi, care nu sunt angajaţi în muncă remunerată şi nu au probleme de sănătate.

De asemenea, recurentul a susținut ca neîntemeiate imputare condamantului Vacarciuc Oleg nerealizarea programului „*adaptarea la condiţiile de detenţie a deţinuţilor noi sosiţi în penitenciar*" și cel de „*de pregătire pentru eliberare condiţionată*" şi „*Prosocial*", dat fiind că instanța de fond la acest compartiment nu a realizat o motivare corespunzătoare.

Urmare celor expuse, consideră recurentul că, termenul neexecutat din pedeapsa închisorii stabilite Iui Vacarciuc Oleg constituie aproximativ 9 luni și expiră la 24.07.2024, ce de posibilitate de a aplica în sarcina ultimului prevederile art. 91 Cod penal.

La data de 16 octombrie 2023, prin încheierea Curții de Apel Bălți, prin prisma art. 447 alin. (1) Cod de pr.penală, s-a comunicat participanților la proces că, recursul se judecă fără prezenţa părţilor la proces, tot odată în vederea examinării cauzei sub toate aspectele procedurale, prin esența art. 447 alin. (2) Cod de pr.penală, sa comunicat subiecților vizați în speță posibilitatea de a depune referință asupra recursului formulat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 21 septembrie 2023, respectiv până la data examinării cauzei careva referință în sensul dat nu a parvenit, astfel instanța de recurs a considerat posibil examinarea cauzei în baza materialelor prezente la dosar.

Verificând motivele de fapt și temeiul de drept pentru invocate în recursul avocatului Liudmila Ciuhrii în interesele condamnatului Vacarciuc Oleg declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 21 septembrie 2023, în raport cu procedura soluționării cauzei conform art. art. 469-471 Cod pr. penală, Colegiul prin respingerea recursului, va dispune menținerea fără modificări a soluției judiciare după cum urmează:

Potrivit art. 448 alin. (1) Cod de pr.penală, judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct.1) lit.a) Cod de pr.penală, Judecând recursul, respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: *recursul este nefondat*;

În motivare Colegiul reține, aplicarea corectă cazului din speță a normelor dreptului procesual-penal, ce determină temeiurile de liberare condiționată înainte de termen a condamnaților de la executarea deplină a pedepsei penale, reieșind din personalitatea acestuia, comportamentul manifestat pe perioada executării pedepsei, raportul de evaluare, prestarea muncilor remunerate sau neremunerate, precum și rolul pedepsei pentru corectarea și educarea condamnatului.

Potrivit normei penale vizate la art. 91 Cod penal, liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen poate fi aplicată persoanei care ***a realizat programul individual de executare a ei,*** reparând integral daunele cauzate de infracţiunea pentru care a fost condamnată, cu excepţia cazului când dovedeşte că nu a avut nici posibilitate să le îndeplinească.

Întâi de toate, Colegiul reține că, liberarea condiționată înainte de termen a condamnatului este un drept şi o rezervă în atitudine a instanței dar nu o obligație, și aceasta se aplică în situația în care instanța de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei.

În sensul dat, Colegiul penal ajunge la concluzia că circumstanțele în cauză denotă că, liberarea condiționată înainte de termen solicitată de către avocatul Liudmila Ciuhrii în interesele condamnatului Vacarciuc Oleg este prematură şi contrară scopului pedepsei penale, la moment nefiind posibilă reintegrarea condamnatului în societate, deoarece acest lucru nu va contribui la restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni.

În temeiul aceleiași norme, Colegiul ține a trece în revistă faptul că, la caz instanța de fond corect a concluzionat privind necesitatea executării în continuare de către Vacarciuc Oleg a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Soroca sediul Florești din 02.12.2019, în condițiile în care, ținând cont de caracterul şi natura infracțiunii comise, fiind condamnat pentru infracțiunea de ***trafic de ființe umane***, nerealizarea programului individual de executare a

pedepsei din motive dependente, termenul real executat al pedepsei în coraport ce cel efectiv executat față de cel rămas neexecutat la situația din actuală, generează în mod automat consecințe negative asupra aplicării în speță a prevederilor art. 91 Cod penal.

Astfel, la caz Colegiul conchide că, termenul rămas spre executare în coraport cu atitudinea nesatisfăcătoare a condamnatului în ce privește nerealizarea programului individual al executării pedepsei și anume a programului de pregătire către eliberare condiționată înainte de termen (din motive independente), programul de pregătire pentru eliberarea „ presocial" (din motive independente), nu denotă alt ceva decât examinarea prematură a solicitării recurentului a chestiunilor imperioase ce vizează mecanismul prevăzut de art. 91 Cod penal, or Colegiul penal conchide că, executarea pedepsei penale în mediul carceral va asigura pe deplin funcția de corectare și reeducare a pedepsei penale la moment care încă nu și-a pus amprenta asupra personalității sale, fapt ce permite Colegiului de a împărtăși soluția instanței de fond ca fiind legală și întemeiată.

Tot odată, Colegiul penal reține că Vacarciuc Oleg a fost condamnat pentru comiterea unui infracțiuni din rândul celor deosebit de grave (art. 16 alin. 5) Cod penal), prin urmare ținând cont de periculozitatea faptei comise de către cel din urmă, la momentul actual unica soluție în vederea asigurării interesului general al societății se va realiza prin continuarea executării pedepsei penale sub formă de închisoare stabilită prin sentința Judecătoriei Soroca sediul Florești din 02.12.2019.

Subsecvent, Colegiul susține că, executarea de către condamnat a 2/3 din termenul de pedeapsă, inclusiv *prin reducerea lui în temeiul art. 473/4 Cod pr. penală și în temeiul actului de amnistie*, lipsa încălcărilor de regim, comportament satisfăcător, lipsa tentativelor de evadare, *nerealizarea programului individual cu privire la planificarea executării pedepsei penale*, nu constituie suficient temei pentru liberarea lui condiționată de pedeapsă înainte de termen, asupra lor prevalând scopul pedepsei penale de corectare a celui vinovat și prevenirea activității lui criminale, ceea ce denotă necesitatea executării în continuare de către condamnat a pedepsei penale, dând dovadă de o căință cu adevărat sinceră de cele comise *și pregătirea pentru reîncadrarea în societatea civilă.*

În ce privește argumentul recurentului referitor la faptul că, condamnatul Vacarciuc Oleg a păși pe calea corijării, corectarea sa fiind posibilă în afara penitenciarului inclusiv nemotivarea corespunzătoarea a nerealizarea programului individual de executare a pedepsei de către Colegiul penal nu poate fi acceptată dat fiind că, chestiunile invocate nu pot fi predominante și nu pot prevala asupra scopului final pe care-l poartă în sine pedeapsa penală și anume prevenirea comiterii pe viitor de către cel condamnat, a altor fapte social-periculoase, dat fiind că, anterior a fost condamnat nu și-a făcut concluziile de rigoare, nu a păși pe calea corijării și din nou a comis o infracțiune deosebit de gravă ce deopotrivă urmând ca cel din urmă să execute în continuare pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Soroca sediul Florești din 02.12.2019.

Mai mult ca atât, Colegiul penal ține a menționa că, la această etapă de examinare a cauzei, instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanța ierarhic inferioară, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor de fond.

Prin urmare, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere a circumstanțelor cauzei, a anumitor elemente faptice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea, la caz a soluționării mecanismului solicitat și anume prevederile art. 91 Cod penal.

Respectiv, constatând motivarea instanței a fi una plauzibilă, Colegiul o preia în tot și o însușește, ceea ce este în corespundere cu jurisprudența CEDO în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, potrivit cărei, instanțele naționale deși au obligația să-și motiveze deciziile, acest fapt totuși nu impune acordarea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), pentru respectarea caracterului echitabil a procesului, fiind necesar ca instanța internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, analizând situația de fapt stabilită și raportând-o la temeiurile de drept aplicabile cazului examinat, Colegiu reține că instanța de fond just a conchis că, la moment condamnatul nu întrunește condițiile pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen întru cât corijarea acestuia și atingerea scopului pedepsei penale, prevăzute la art. 61 Cod penal, pot fi obținute numai în condițiile executării în continuare de către ultimul a pedepsei închisorii stabilite.

În atare împrejurări Colegiul conchide, temeinicia și corectitudinea soluției privind refuzul liberării condiționate înainte de termen a lui Vacarciuc Oleg, fapt pentru care în corespundere cu art. 449 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod pr. penală, -

D E C I D E :

Recursul avocatului Liudmila Ciuhrii în interesele condamnatului Vacarciuc Oleg declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 21 septembrie 2023, privind aplicabilitatea prevederilor art. 91 Cod penal, se respinge ca fiind nefondat, respectiva hotărâre păstrându-se fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele de ședință, judecător **Ion Talpa**
Judecătorii **Oxana Mironov**
Svetlana Șleahtițki